

Diputació
Barcelona

Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Bases 2030

**Estudi de prospectiva per al futur estratègic
de les polítiques locals esportives**

Bases 2030

**Estudi de prospectiva per al futur estratègic
de les polítiques locals esportives**

Índex

Pròleg	6
1. Introducció	8
1.1 Antecedents i objectius	8
1.2 Metodologia.....	8
2. Context	10
3. Diagnosi	12
3.1 Suport a la gestió dels ens locals	12
3.2 Configuració i vinculació dels recursos del Catàleg de Serveis	14
3.3 Necessitats dels municipis en relació amb les activitats esportives	15
3.4 Necessitats dels municipis relatives a les instal·lacions esportives i la seva gestió.....	16
3.5 Posicionament de la Gerència de Serveis d'Esports envers el sector esportiu	17
4. Línies estratègiques i programes	18
4.1 Línies estratègiques.....	18
4.2 Pla d'acció: programes	20
4.2.1 Descripció dels programes	20
4.2.2 Priorització dels programes.....	24
4.2.3 Fitxes dels 7 programes prioritaris	25
5. Conclusions	33
Annex 1. Guió del grup focal de personal de la Gerència de Serveis d'Esports	34
Annex 2. Guió del grup focal entre agents vinculats a l'esport municipal	35
Annex 3. Oferta del Catàleg d'Esports 2023 i vinculació entre línies, programes i recursos	36
Annex 4. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)	42

Autoria:
Santiago Sarraute Sainz
Helena Berlanga Sesé

Direcció tècnica:
Àrea d'Educació, Esports i Joventut

1a edició: juny de 2023
© de l'edició: Diputació de Barcelona

Edició i producció:
Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional

Fotografies:
Shutterstock

DL: B 15294-2023

En matèria d'esports, el PAM de la Diputació de Barcelona ha acompanyat i enfortit el món municipal durant el mandat 2020-2023 a través de cinc grans eixos de suport: foment de l'equitat i l'esport per a tothom; promoció d'una pràctica esportiva sostenible i educadora, oberta al medi natural i al medi urbà; consolidació de la xarxa d'equipaments esportius, i protecció del sistema esportiu del territori. Aquests han estat els cinc pilars que ens han orientat com a Diputació a l'hora de prestar serveis i suport als municipis en matèria d'esports.

En aquest mandat la Diputació de Barcelona ha desenvolupat una nova manera d'abordar reptes transversals a través de 21 projectes transformadors. En el nostre cas, els Serveis d'Esports liderem el projecte *Joventut esportiva, societat activa (JESA)*, i formem part del projecte transversal *Equipaments 2030, responsables i educadors*. Aquests projectes són exemples d'innovació pública i tenen vocació de continuïtat, atesos els seus bons resultats.

A l'inici del mandat 2020-2023, hem viscut una pandèmia, una guerra i una inflació desbocada que eren del tot imprevisibles. Els municipis han hagut de gestionar els impactes locals d'aquests fenòmens globals i han respost amb responsabilitat i resiliència davant la ciutadania. Com a municipis, viles, pobles i ens locals, hem estat a l'altura dels grans reptes i dels reptes quotidians, sempre amb el suport de la Diputació de Barcelona.

La dinàmica global d'incertesa força el món municipal a saber gestionar la complexitat. Per això, necessita dotar-se de nous instruments reflexius que orientin les polítiques municipals, i també reforçar aquests instruments. Per facilitar-ho, l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut de la Diputació de Barcelona s'ha dut a terme aquest estudi de prospectiva específic per a l'àmbit d'esports.

Els estudis de prospectiva al final de mandat són una eina de bon govern i rendició de comptes. Ajuden a dibuixar un mapa de les tendències i les necessitats que els canvis socials ens deparen per al pròxim mandat 2023-2027. D'aquesta manera, els futurs equips de govern, així com els equips tècnics municipals, disposeu d'una mena de brúixola o diagnòstic de futur davant els grans reptes que ens tocarà gestionar i afrontar.

Esperem que aquesta publicació de prospectiva sigui d'interès i ens ajudi a navegar amb evidències i certeses, desbrossant el camí per desenvolupar una millor governança de les polítiques d'esports al vostre municipi, vila, poble o ens local.

La Diputació de Barcelona, com sempre, està i estarà al vostre servei per respondre a les vostres necessitats al llarg del proper mandat 2023-2027, que us desitjo ple d'èxits.

David Escudé
Diputat d'Esports

1. Introducció

1.1. Antecedents i objectius

Aquest estudi de prospectiva té com a objectiu principal apuntar els programes de suport de la Diputació de Barcelona dirigits a les polítiques locals d'esports del següent Pla d'Actuació de Mandat (PAM), prenent com a horitzó de l'Agenda 2030. Aquests programes s'estructuren seguint les línies estratègiques vigents.

El punt de partida d'aquest estudi és el Pla d'Actuació de Mandat 2020-2023, modificat en la seva darrera versió el setembre de 2020, i condicionat clarament per la pandèmia de la COVID-19. Aquesta darrera versió tenia com a objectiu principal unificar la proposta inicial de desembre de 2019 i les diferents accions adoptades com a resposta a la pandèmia. Igualment, en la darrera versió també es vinculaven els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a cadascun dels objectius operatius i accions a desplegar.

1.2. Metodologia

Aquest document s'ha elaborat a partir d'un estudi dut a terme per la consultora externa, especialitzada en gestió esportiva, «Esport i Gestió ALT TER SLNE», entre els mesos de juliol i desembre de 2022. Prenent com a base l'estudi esmentat, l'equip d'esports de l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut ha configurat la proposta final continguda en aquest document.

Per a la identificació de les iniciatives destacades proposades per al mandat 2023-2027, s'ha treballat amb fonts d'informació a tres nivells: s'ha revisat la documentació rellevant de l'equip d'Esports de l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut, es van entrevistar 12 persones amb diverses responsabilitats dins de l'àmbit d'Esports i s'han realitzat 7 grups focals (5 amb personal tècnic i electe de diversos ens locals de diferents característiques, un amb institucions destacades del món esportiu juntament amb personal de la Diputació de Barcelona que treballa en altres àrees diferents de la l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut, i finalment un amb personal propi).

En primer lloc es fa fer l'anàlisi de la documentació rellevant incloïa les darreres memòries (de 2018 a 2021), el PAM d'Esports de la Diputació de Barcelona, el PAM 2020-23 de la Diputació de Barcelona, el Pla Estratègic per a l'Agenda 2030 de la Diputació de Barcelona, el Catàleg de Serveis de l'àmbit d'Esports (vegeu Annex 3) i finalment les notes de les sessions internes de planificació realitzades amb l'equip durant el 2022.

Posteriorment, es va procedir a fer les entrevistes a persones de l'organització. Les entrevistes es van plantejar amb un guió de referència per obtenir una recollida d'informació homogeneïtzada (el guió es pot consultar a l'Annex 1), i es van treballar tres àmbits: l'entorn propi (unitat/oficina/secció), els destinataris dels serveis (ens locals) i la l'àmbit d'Esports de l'Àrea en global.

En darrer lloc, es van organitzar els 7 grups focals. Aquests espais de treball volien facilitar la interacció entre actors vinculats a l'esport municipal agrupats per perfils propers. Aquestes sessions, el guió de les quals es pot trobar a l'Annex 2, es van celebrar entre els mesos de setembre i octubre de 2022 i es van estructurar de la manera següent:

- **Personal tècnic municipal de municipis de menys de 10.000 habitants.**
- **Personal tècnic municipal de municipis d'entre més de 10.000 i 50.000 habitants.**
- **Personal tècnic municipal de municipis de més de 50.000 habitants.**
- **Electes de municipis de menys de 50.000 habitants.**
- **Electes de municipis de més de 50.000 habitants.**
- **Agents del sector esportiu, personal d'administracions públiques vinculades al sector esportiu, i personal de la Diputació de Barcelona d'àrees diferents de l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut.**
- **Personal de l'àmbit d'Esports de l'Àrea de diverses categories professionals.**

Aquest estudi de prospectiva té com a objectiu principal apuntar els programes de suport de la Diputació de Barcelona dirigits a les polítiques locals d'esports del següent Pla d'Actuació de Mandat (PAM).

2. Context

A finals de 2022, la realitat externa —ecosistema— de l'àmbit d'esports té un protagonisme destacat a l'hora de fer prospectiva relativa a les línies estratègiques de suport a les polítiques locals d'esports. Són diversos els aspectes que han afectat i condicionat durant els darrers anys el desplegament de les polítiques locals dels ens locals de la província de Barcelona.

A continuació, es fa un recull d'aquells aspectes que caldrà tenir en compte a l'hora de definir les noves línies estratègiques de la de la Diputació de Barcelona en l'àmbit d'esports de cara al proper mandat:

- **Increment de la despesa operativa dels equipaments esportius.** L'increment desmesurat de la despesa energètica, afegit a l'increment també elevat de la majoria de serveis necessaris per a la gestió dels equipaments esportius, està posant en perill la sostenibilitat econòmica de les diverses instal·lacions esportives municipals. Sobretot hi ha un problema evident per a la sostenibilitat futura de les piscines cobertes, tenint en compte l'elevat cost energètic que comporten.
- **Dificultat per aconseguir l'equilibri econòmic del model de concessions.** La voluntat majoritària dels ens locals per minimitzar l'increment de preus dels serveis públics —inclòs l'esportiu— ha començat a posar en crisi el model concessional. S'evidencia que en alguns casos el preu públic no suporta els costos reals del servei. El període de pandèmia ha agreujat clarament aquesta situació.
- **Camí per córrer en la igualtat efectiva a l'esport.** Tot i el gran augment de la pràctica de l'activitat física i l'esport en les dones, encara s'està lluny de la igualtat efectiva. A més, només el 25,5% de les dones tenen llicències federatives, de les organitzacions esportives només el 17,3% de les dones desenvolupen tasques de gerència als clubs esportius de Catalunya i el 20,7% participen en les juntes directives de les federacions catalanes.

- **Increment de l'activitat física outdoor.** Durant el període de pandèmia, l'activitat outdoor va augmentar, fet que ha provocat un canvi en els hàbits esportius de la població i ha generat noves necessitats d'adaptació i regulació de l'espai públic, per tal de fer compatible aquesta activitat amb el funcionament ordinari d'aquest espai.
- **Impacte transversal de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) a tots els nivells.** En tots els sectors públics, i també en el sector esportiu, les noves TIC tenen un protagonisme totalment necessari. Clarament, aquesta situació és una bona oportunitat per potenciar l'activitat física i esportiva i millorar-ne la democratització.
- **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).** El període pandèmic també va contribuir a prendre consciència que la identificació i el desplegament de polítiques alineades completament amb els ODS són necessàries i obligatòries per a totes les organitzacions públiques i privades.
- **Eficiència, resiliència i agilitat.** Aquestes són algunes de les aptituds organitzatives que l'entorn VUCA (volàtil, incert, complex i ambigu) requereix com a necessàries perquè les organitzacions puguin sobreviure i continuar resolent satisfactòriament les necessitats dels seus grups d'interès clau.
- **Aliances per a la consecució d'objectius.** Davant d'un entorn tan canviant i de tanta complexitat, cada vegada hi ha més organitzacions que troben, en les aliances amb tercers agents del seu ecosistema, vies per desenvolupar projectes de manera compartida i assolir objectius comuns.

3. Diagnosi

Com a resultat de la revisió de la documentació esmentada, les entrevistes realitzades i les sessions organitzades amb personal tècnic municipal, càrrecs electes dels ens locals i altres agents del món de l'esport, s'identifiquen un conjunt de necessitats i punts de millora a considerar durant la fase de desenvolupament, tant de les línies estratègiques com dels programes.

En aquest document, el focus de la diagnosi s'ha delimitat als serveis i recursos esportius oferts al cap al món local, i es deixa, per a una propera fase de treball, els aspectes relacionats amb la gestió interna.

S'exposen a continuació aquests aspectes detectats, agrupats en 5 perspectives:

- **Suport a la gestió dels ens locals.**
- **Configuració i vinculació dels recursos del Catàleg de Serveis.**
- **Necessitats dels municipis en relació amb les activitats esportives.**
- **Necessitats dels municipis relatives a les instal·lacions esportives i la seva gestió.**
- **Posicionament de l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut envers el sector esportiu.**

3.1. Suport a la gestió dels ens locals

En relació amb l'acompanyament ofert per la GSE pel que fa a suport a la gestió (existència d'espais d'intercanvi, disposició de dades de referència, assessorament, etc.), s'han copsat les opinions i necessitats següents, per part dels ens locals:

- **Suport de qualitat.** A nivell general, els ens locals valoren molt positivament el suport econòmic, tècnic i material que reben de la GSE. Les necessitats i els interessos, respecte de l'oferta de serveis de la GSE, varien molt en funció de les característiques dels receptors i dels municipis, i es valoren millor els serveis que més encaixen amb el seu perfil.
- **Identificació de necessitats i expectatives.** Els ens locals fan una bona avaluació dels serveis oferts per la GSE. Consideren que aquests serveis es podrien millorar reforçant el sistema d'identificació periòdica de necessitats i expectatives per part dels destinataris. Tot i aquesta reflexió manifestada pels ens locals, durant les entrevistes amb l'equip de la Gerència, s'ha constatat que les persones coneixen, amb més o menys detall, les necessitats i expectatives principals dels ens, com a resultat del seu treball diari amb aquests. Es destaca que els municipis participants en els grups focals han valorat positivament que se'ls hagi convocat i hagin pogut expressar la seva situació i les demandes que fan.

- **Criteris, referències i models.** Es posa de manifest que els ens locals tenen un gran interès a disposar de documentació de referència i propostes que puguin ser implementades a les seves realitats municipals. Assenyalen en especial la necessitat de compartir models, bones pràctiques, guies o criteris, sobretot relatius a nous reptes (costos de gestió, models nous de relació amb usuaris, digitalització).
- **Referents interns.** Es recull una demanda de més acompanyament (sobretot en municipis petits i mitjans); en algun cas concret, es demana que hi hagi una persona referent del territori per a l'àmbit concret, a la qual cada tècnic/a d'esports pugui adreçar-se.
- **Bases de dades obertes.** La informació i el coneixement que utilitza i/o es genera pot ser molt útil per a la millora organitzativa i de gestió dels serveis d'esports a nivell municipal. La disponibilitat de dades i mecanismes d'avaluació permeten millorar la implementació de les activitats esportives als municipis. Els ens locals consideren que seria molt útil disposar de les dades creades per fer-les servir en la gestió pròpia.
- **Reforç de competències en gestió i coneixements tècnics.** Cal que la preparació de les persones vinculades al sector esportiu sigui adaptada als diferents perfils: des dels càrrecs electes (regidors i regidores), fins a les persones responsables dels clubs i equipaments (juntetes directives), passant per l'equip tècnic (tècnics i tècniques d'esports), i, finalment, el personal professional no especialitzat en l'àmbit esportiu (manteniment, electricistes, etc.). S'ha detectat que la major part dels sistemes esportius locals necessiten més assistència i suport a nivell tècnic,

administratiu i de gestió per portar a terme les tasques pròpies dels seus llocs de treball, en un entorn cada vegada més complex i incert (canvis legislatius, increments de costos, efectes sobre els usuaris, etc.). Per tant, es conclou que cal una professionalització i una preparació tècnica més elevada en l'àmbit de la gestió esportiva local.

- **Espais d'intercanvi de bones pràctiques.** Els ens local valoren positivament l'existència d'espais d'intercanvi, principalment amb l'objectiu de compartir bones pràctiques per resoldre problemàtiques comunes i crear sinergies per ser més eficients i obtenir millors resultats. La GSE ofereix eines (reculls de bones pràctiques) i espais per dinamitzar aquest intercanvi. Aquesta oferta podria créixer convocant nous espais de treball, coordinant noves xarxes de treball i liderant el treball conjunt.

3. Diagnosi

3.2. Configuració i vinculació dels recursos del Catàleg de Serveis

La Diputació de Barcelona desplega la seva política de cooperació amb els governs locals de la província a través de diferents instruments de cooperació, entre els quals cal destacar els que s'integren en el Pla de concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023. Actualment, el Catàleg de Serveis és el mecanisme que recull l'oferta de suport tècnic, material i econòmic i que la Diputació posa a l'abast dels governs locals per ajudar-los a exercir les seves competències.

Durant la fase de diagnosi de l'estudi de prospectiva, s'han detectat els punts següents relatius al Catàleg:

→ **Necessitat de simplificar la tramitació.**

El marc legal vigent, en matèria de contractació pública i gestió de subvencions públiques, és complex i dificulta l'agilitat entre Diputació de Barcelona i els ens locals. Es recull una demanda explícita per aconseguir una simplificació en la tramitació administrativa, tot i que es tracta d'una qüestió en què l'Àrea no té competència directa, atès que ha de seguir les directrius marcades per la Diputació de Barcelona.

→ **Revisió de la configuració dels recursos inclosos dins el Catàleg de Serveis d'Esports.**

Tant des dels ens locals, com des de l'equip de la GSE, s'apunta que alguns dels recursos del Catàleg podrien plantejar-se en format plurianual, o bé oferir-los només a l'inici del mandat, per desenvolupar-lo durant els anys següents.

→ **Adaptació i diversificació de l'oferta dels serveis i les activitats esportives.**

Es constata que el context social canvia de forma continuada i la demanda de serveis relacionats amb l'esport o l'activitat física evolucionen constantment. L'oferta de serveis ha d'adaptar-se a l'entorn i les realitats, i cal tenir en compte com evoluciona aquesta demanda. Fruit del treball amb els grups focals, s'ha detectat que els ens locals no tenen prou capacitat d'oferir i incorporar la totalitat de noves tendències en temes esportius, ja sigui en l'oferta d'activitats com en la disponibilitat d'instal·lacions. Cal, doncs, recollir les expectatives i necessitats de cadascun dels ens locals, i poder generar i compartir propostes noves que donin resposta a les necessitats locals i facilitin l'escalabilitat, la durabilitat i la flexibilitat de l'oferta esportiva.

→ **Vinculació entre recursos tècnics, econòmics i materials per garantir el desplegament d'estudis.**

En aquesta fase de diagnosi, s'ha posat de manifest que una part dels recursos tècnics lliurats no tenen impacte perquè no arriben mai a desplegar-se (especialment en el cas d'estudis que, un cop acabats, no s'implementen). Es planteja valorar l'opció que els recursos tècnics (estudis) vagin vinculats a recursos (econòmics o materials) per garantir-ne la implementació.

3.3. Necessitats dels municipis en relació amb les activitats esportives

Respecte a les activitats esportives, s'ha fet la diagnosi següent, estructurada segons aquests àmbits:

→ **Suport econòmic: beques i programes esportius.**

En relació amb aquests recursos, es detecta unanimitat amb la necessitat de continuar promocionant aquest tipus d'ajuts per a col·lectius vulnerables i en risc d'exclusió.

→ **Servei de préstec de material esportiu i suport material de trofeus i medalles.**

Respecte a aquest servei, es constata una divergència àmplia d'opinions. Es remarca, doncs, que caldrà revisar el suport que ofereix en relació amb: el préstec de material esportiu i el lliurament de trofeus i/o medalles, amb la imatge de la Diputació de Barcelona, per a esdeveniments i activitats esportives locals.

→ **Activitat per a joves.**

De manera comuna, amb tots els agents consultats, es detecta una davallada progressiva de la pràctica de l'esport entre les persones joves, sobretot a partir dels 12 anys. Es considera oportú que es continuï participant, i incrementi aquesta participació, en la promoció de l'activitat esportiva per a més grans de 12 anys, per tal de minimitzar el risc evident, cada vegada major, d'abandonament de l'activitat esportiva juvenil. El Projecte Transformador *Joventut esportiva, societat activa (JESA)*, pot ser una eina, però cal dimensionar-lo adequadament i fer-lo extensiu al territori.

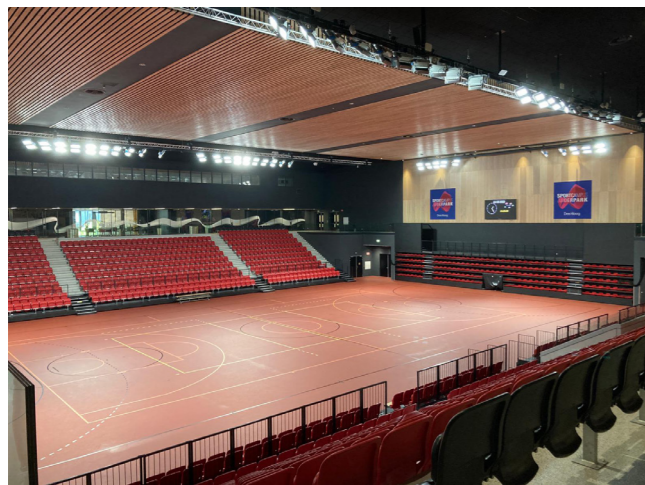
→ **Esport i salut.**

Es detecta que hi ha un nínxol d'oportunitats en el nexa entre l'esport i la salut, més enllà de l'oferta actual de serveis. S'aconsella treballar la promoció de l'activitat esportiva posant un èmfasi especial en la millora de la salut de les persones. S'assenyala que és possible i recomanable treballar aquest àmbit conjuntament amb altres àrees de la corporació, administracions públiques i/o altres agents externs.

→ **Esport i turisme.**

Es confirma una tendència clara dels darrers anys: el creixement del turisme esportiu i l'interès de les persones que es troben de viatge (turistes, persones assistents a congressos i esdeveniments, col·lectiu d'estudiants estrangers, etc.) per la pràctica de l'esport allà on s'estan. Aprofitant l'atracció turística d'algunes disciplines esportives i/o entorns naturals concrets, cal estudiar i avaluar si el turisme esportiu pot ser un aspecte a treballar els propers anys i les oportunitats que es poden generar.

3.4. Necessitats dels municipis relatives a les instal·lacions esportives i la seva gestió

Respecte a les instal·lacions esportives, els ens locals, com a propietaris i responsables d'aquests espais, han detectat els àmbits de treball següents:

→ **Optimització de les instal·lacions esportives existents.** Des del món municipal i es confirma que la sostenibilitat d'aquestes infraestructures és el repte principal en el futur immediat, per continuar oferint i millorant el servei esportiu municipal durant el temps màxim i, com a mínim, amb el mateix nivell de qualitat. Això inclou, d'una banda, la necessitat d'incrementar les mesures d'eficiència energètica (la despesa energètica, resultat del consum energètic, és actualment el major problema per garantir la sostenibilitat econòmica dels equipaments esportius), i, d'altra banda, la necessitat de dotar de més suport dirigit al manteniment preventiu i correctiu. Només d'aquesta manera s'aconseguirà garantir la millor qualitat del servei, la seguretat de les persones usuàries i la vida útil de les instal·lacions. Els recursos i el suport al manteniment de les instal·lacions es considera un tema cabdal, de rellevància especial.

→ **Transformació i incorporació de les TIC.** Amb l'objectiu de millorar la gestió dels equipaments i espais esportius, així com la qualitat del servei, els ens locals coincideixen a destacar que caldrà transformar les instal·lacions actuals a partir de la incorporació gradual de les noves TIC (sistemes d'accessibilitat, de control de climatització, de seguretat, entre d'altres). També reconeixen que, per aconseguir-ho, s'haurà de fer una inversió important, i demanen, sobretot, suport econòmic, tècnic i formatiu.

→ **Actualització de Mapes d'Instal·lacions Esportives Municipals (MIEM).** La gran majoria de MIEM aprovats pels diferents ajuntaments de la província de Barcelona van ser redactats ja fa més de 10-15 anys, i, per tant, han quedat desfasats i han deixat de ser una eina útil per a la planificació i l'actualització futura dels equipaments locals que permeti disposar d'una oferta que doni resposta a les necessitats actuals. La redacció i l'actualització d'aquests instruments són competència municipal, i des de l'Àrea d'Educació, Esport i Joventut actualment es dona suport a través d'assessorament tècnic.

→ **Sinergies per optimitzar l'ocupació de les instal·lacions esportives.** En un context de creixement de la despesa per a la construcció i la gestió de les instal·lacions esportives, des del món local s'identifica com a repte el fet de pensar en mecanismes per optimitzar l'ocupació de les instal·lacions existents. Han sorgit demandes d'eines com ara programaris compartits per a la gestió de l'ocupació o sistemes de cogestió o gestió mancomunada d'instal·lacions entre diversos ens locals propers geogràficament, o bé amb infraestructures complementàries.

3.5. Posicionament de l'Àrea d'Educació, Esports i Joventut envers el sector esportiu

L'ecosistema esportiu inclou el conjunt d'actors socials, econòmics i de l'administració vinculats a l'àmbit de l'esport en qualsevol àmbit d'actuació, des de l'estratègia o la coordinació fins a la gestió o la realització d'activitats. Respecte a aquest ecosistema, s'han detectat els punts següents que cal treballar:

→ **Cooperació amb el sector esportiu.** La situació de complexitat actual s'ha d'afrontar des d'un treball coordinat de tots els actors, principalment les diverses administracions amb competències sectorials, però també tots els agents esportius. Els reptes actuals demanen solucions complexes, flexibles, adaptables als canvis i ajustades a les necessitats de cada context. Pot esdevenir un actor clau a l'hora d'aportar propostes adaptades al món local.

→ **Coordinació institucional.** Tant els ens locals com el mateix equip intern manifesten la necessitat d'una coordinació més clara i intensa entre les àrees de la Diputació de Barcelona. D'aquesta manera, serà possible aportar millores a través de la col·laboració a l'hora de definir serveis que traspassin les competències d'una àrea concreta. A més, seria possible oferir als equips tècnics d'esports dels ens locals recursos, sistemàtiques o coneixements que estan a disposició d'altres àrees. S'apunten, com a àmbits principals en què seria possible compartir projectes i recursos, els següents: salut, educació, persones grans, joventut, turisme i medi ambient, entre d'altres.

4. Línies estratègiques i programes

L'esforç que s'ha fet ha estat l'organització en programes dels recursos que s'ofereixen actualment, formulada de manera conjunta amb possibles novetats futures apuntades a l'apartat de diagnosi.

4.1. Línies estratègiques

A continuació, s'actualitza la descripció de les línies estratègiques establertes en el mandat anterior i es vinculen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) respectius:

Línia 1. Garantir ESPORT PER A TOTHOM, amb equitat i afavorint la inclusió social

A través d'aquesta línia estratègica, es pretén garantir l'accés a la pràctica esportiva per a tothom, amb atenció als col·lectius més vulnerables i la resta de col·lectius segons les necessitats i particularitats pròpies. Dins d'aquesta línia, es desenvoluparan programes orientats específicament a cadascun d'aquests col·lectius, per tal d'adequar l'oferta esportiva i d'activitats.

Objectius de Desenvolupament Sostenible vinculats:

Línia 2. Facilitar PRÀCTICA ESPORTIVA sostenible, generadora de benestar i qualitat de vida

Aquesta línia estratègica pretén impulsar, en col·laboració amb els ens locals, el disseny i el desenvolupament d'activitats i esdeveniments esportius sostenibles, des del punt de vista esportiu, social, econòmic i ambiental. Aquesta línia estratègica també persegueix la promoció del benestar i la salut de les persones a través de la pràctica esportiva.

Objectius de Desenvolupament Sostenible vinculats:

Línia 3. Promoure entorns actius a l'espai públic, tant al medi natural com urbà, adaptats a tothom (ESPORT OUTDOOR)

Aprofitant l'impuls que ha tingut l'activitat física i esportiva a l'aire lliure durant el període de pandèmia, aquesta línia estratègica pretén consolidar aquesta activitat adaptant el medi natural i l'entorn urbà per fer la pràctica esportiva més segura i compatible amb la resta d'activitats a l'espai públic. Facilitar a les persones la realització d'activitats físiques i esportives fora de les instal·lacions esportives convencionals contribueix també a millorar els hàbits esportius de la població.

Objectius de Desenvolupament Sostenible vinculats:

Línia 4. Consolidar la xarxa d'EQUIPAMENTS ESPORTIUS i veïllar per la seva sostenibilitat i la qualitat del servei

Considerant que la xarxa bàsica actual d'equipaments i instal·lacions esportives de la província de Barcelona satisfà bona part de la demanda, aquesta línia posa el focus a millorar el manteniment, l'eficiència energètica, el condicionament i la gestió d'aquest tipus d'equipaments públics. Aquesta línia es desplegarà en diversos programes que tindran com a objectiu comú assegurar la sostenibilitat futura d'aquesta oferta esportiva pública.

Objectius de Desenvolupament Sostenible vinculats:

Línia 5. SALVAGUARDAR EL SISTEMA ESPORTIU de la província col·laborant amb els agents esportius per innovar i crear valor públic

Aquesta línia pretén assessorar, col·laborar i donar eines als serveis d'esports municipals per tal que puguin fer millor la seva tasca vers la població. Millorant-ne l'organització interna, participant en agrupacions amb altres ens locals, compartint bones pràctiques i participant en espais de debat, es pretén millorar la gestió organitzativa dels serveis d'esports municipals, d'acord amb les necessitats pròpies de cada ens local, i finalment repercutir en una millora del servei ofert a la ciutadania.

Objectius de Desenvolupament Sostenible vinculats:

4. Línies estratègiques i programes

4.2. Pla d'acció: programes

Per a cadascuna de les 5 línies estratègiques esmentades, s'estableixen un conjunt de 20 programes a través dels quals es desplegaran recursos i eines diverses adreçades principalment als ens locals, amb l'objectiu de millorar el servei esportiu municipal dirigit a la ciutadania de les seves ciutats i viles.

4.2.1. Descripció dels programes

Programes de la Línia 1

Garantir ESPORT PER A TOTHOM, amb equitat i afavorint inclusió social

Programa L1.1 Infants i joves

L'objectiu del programa és garantir l'accés a la pràctica esportiva d'infants i joves, i lluitar contra l'abandonament esportiu i el sedentarisme, especialment en joves en situacions socioeconòmiques desfavorables.

Programa L1.2 Persones grans i envelliment actiu

Amb aquest programa es pretén dissenyar una oferta esportiva adaptada a les diferents necessitats del col·lectiu de persones a partir dels 65 anys. Aquesta oferta considerarà que bona part d'aquestes persones té cada vegada una millor condició física i més temps i interès per a la pràctica esportiva.

Programa L1.3 Persones amb diversitat funcional

El programa té l'objectiu de facilitar a les persones amb diversitat funcional la participació en una pràctica esportiva adequada a les seves característiques, i contribuir d'aquesta manera al fet que puguin tenir una vida més saludable.

Programa L1.4 Dones i esport

Es busca dissenyar programes esportius adreçats específicament al gènere femení. El programa té l'objectiu d'incentivar l'activitat física de les dones en tot el cicle de vida, amb la finalitat de reduir les taxes d'abandonament de la pràctica esportiva, cercant un accés més igualitari i equitatiu, i garantint una pràctica esportiva segura.

Programa L1.5 No discriminació en l'esport

El programa té com a finalitat impulsar una perspectiva sensibilitzadora i igualitària de la pràctica esportiva per evitar la discriminació, facilitant l'accés a aquells col·lectius que puguin necessitar atenció especial per raó d'origen, pertinença cultural o religiosa, orientació sexual i identitat de gènere, entre d'altres.

Programes de la Línia 2

Facilitar PRÀCTICA ESPORTIVA sostenible, generadora de benestar i qualitat de vida

Programa L2.1 Esdeveniments esportius

L'objectiu del programa és oferir als ens locals diferents recursos tècnics, econòmics i/o materials amb la finalitat de col·laborar amb ells en l'augment de l'impacte social, econòmic i esportiu dels esdeveniments esportius, facilitant-ne la realització en col·laboració amb el sistema esportiu local.

Programa L2.2 Esport, salut i vida activa

El programa pretén oferir als ens locals suport tècnic, material i econòmic amb la finalitat de garantir l'accés a la pràctica esportiva dels ciutadans i ciutadanes durant tot el cicle de vida, posant-ne en valor els beneficis per la salut i el benestar físic, psicològic i emocional, i impulsant la prescripció de la «recepta esportiva» especialment en aquells col·lectius en els quals l'activitat física constitueix una eina fonamental per al seu benestar.

Programes de la Línia 3

Promoure entorns actius a l'espai públic, tant al medi natural com urbà, adaptats a tothom (ESPORT OUTDOOR)

Programa L3.1 Circuits esportius de proximitat

L'objectiu del programa és promoure la realització i senyalització de circuits esportius vinculats a equipaments municipals, preferentment esportius, per tal de potenciar-ne la utilització lliure o dirigida per personal tècnic esportiu especialitzat. Es buscarà dotar d'elements complementaris per a l'activitat física en circuits propers a nuclis urbans, amb recorreguts preferentment circulars. Aquesta promoció es farà sempre amb el punt de vista de l'ús respectuós del medi on es troben els circuits.

Programa L3.2 Esport a la natura

El programa promourà l'activitat física a l'aire lliure potenciant el condicionament o la construcció d'equipaments específics en el medi natural, i garantint-ne la compatibilitat amb l'activitat habitual tant de la població com dels hàbitats i la fauna que hi és present.

Programa L3.3 Esport a l'espai públic urbà

El programa promourà l'activitat física a l'aire lliure potenciant el condicionament o la construcció d'equipaments específics en l'espai urbà, garantint-ne la compatibilitat amb l'activitat habitual tant de la població com dels hàbitats i la fauna que hi és present.

4. Línies estratègiques i programes

Programes de la Línia 4.

Consolidar la xarxa d'EQUIPAMENTS ESPORTIUS i vetllar per la seva sostenibilitat i qualitat del servei

Programa L4.1

Condicionament, reforma i nova construcció

L'objectiu del programa és oferir als ens locals estudis arquitectònics, recursos econòmics, formació i altres materials o publicacions, com a suport per a la reforma i el condicionament d'equipaments existents i per a la construcció de nous equipaments esportius, amb el punt de vista de la sostenibilitat en el temps d'aquestes instal·lacions.

Programa L4.2

Manteniment

Aquest programa està orientat a col·laborar i acompanyar els ens locals per facilitar i millorar el manteniment dels seus equipaments esportius municipals, a través de la implantació d'eines TIC, millorar la planificació del manteniment preventiu, i oferir suport econòmic (petits condicionaments, reformes i altres intervencions) i eines de càlcul i anàlisi específica per a la millora de les seves instal·lacions. Aquest programa ha de contribuir a l'allargament de la vida útil dels equipaments.

Programa L4.3

Energia

El programa es confecciona per ajudar els ens locals a minimitzar el consum d'energia en les seves instal·lacions esportives. D'aquesta manera, també es reduirà l'impacte econòmic provocat per l'increment de la despesa dels subministraments. El suport s'oferirà a través de la implantació de sistemes TIC, estudis d'eficiència energètica i eines específiques de càlcul de costos energètics.

Programa L4.4

Gestió d'instal·lacions esportives

Amb l'objectiu de millorar la gestió de les instal·lacions esportives existents, s'estudiarà la viabilitat d'ampliacions, de nous usos i/o de canvis d'orientacions dels equipaments, per tal de revisar concessions i estudiar possibles canvis de models de contractació i de gestió, i s'oferirà als ens locals assessorament tècnic, estudis de viabilitat i formació específica.

Programes de la Línia 5

SALVAGUARDAR EL SISTEMA ESPORTIU de la província col·laborant amb els agents esportius per innovar i crear valor públic

Programa L5.1

Planificació, gestió i avaluació

Es pretén oferir suport als ajuntaments en planificació estratègica local adreçada a l'esport, criteris, models i instruments de contractació que els ajudin en la gestió ordinària, així com suport a l'avaluació interna de l'acció dels serveis d'esports.

Programa L5.2

Intercanvi i col·laboració

Amb el desenvolupament d'aquest programa, s'organitzarà un sistema virtual i presencial per facilitar que els equips tècnics municipals i els càrrecs electes puguin compartir, d'una manera regular i àgil, les diferents bones pràctiques que estan desplegant als seus municipis com a resultat de l'acció política i tècnica que desenvolupen.

Programa L5.3

Suport específic als petits municipis

La finalitat d'aquest programa és garantir el desplegament de les polítiques esportives locals en aquells municipis que, per la seva dimensió poblacional, no disposen de personal tècnic d'esports.

Programa L5.4

Formació per al personal electe i personal tècnic

A través d'aquest programa, es dissenya i desenvolupa un pla de formació segmentat en tres nivells diferenciats: personal de gestió directa dels serveis esportius (manteniment, tècnic esportiu, neteja, atenció al públic...), personal tècnic municipal dels serveis d'esports i càrrecs electes.

Programa L5.5

Suport als agents esportius locals

La finalitat del programa és impulsar la millora integral del sistema esportiu local a través del suport a les entitats esportives de referència del municipi.

Programa L5.6

Suport tecnològic (TIC)

S'oferix als ens local un suport tecnològic per a la millora del seu propi servei d'esports local, tant a nivell material com econòmic. També s'emmarcaran en aquest programa formacions, seminaris i publicacions que puguin servir d'ajuda a incorporar aquestes tecnologies al món municipal, i més concretament al sector esportiu municipal, així com assessorar els equips municipals sobre les novetats en l'àmbit tecnològic.

4. Línies estratègiques i programes

4.2.2. Priorització dels programes

A continuació s'apunten els 7 programes que es consideren prioritaris per al proper mandat, i els motius perquè s'han considerat així.

El fet que els altres programes no s'apunten com a prioritaris no significa que durant els propers anys no es treballin ni evolucionin. En el cas particular del programa relatiu a l'energia, cal assenyalar que altres àrees dins la mateixa Diputació de Barcelona dediquen una quantitat elevada de recursos (tècnics i econòmics) per ajudar els ens locals a desenvolupar projectes de millora de l'eficiència energètica i d'implantació d'instal·lacions d'energies d'origen renovable, i, per tant, no s'hi posarà l'accent.

Programa L1.1 Infants i joves

La pràctica físicoesportiva en la infància és generadora d'hàbits de vida saludables. Vetllar per mantenir uns alts índexs de pràctica en la població infantil és necessari per garantir el benestar futur de les persones. Lluitar contra el sedentarisme de les persones joves i contra l'abandonament esportiu prematur, sobretot en aquell sector de la població que té més problemes per accedir a la pràctica físicoesportiva, és prioritari per garantir el seu benestar.

En el cas dels joves l'any 2020, i amb l'objectiu esmentat, va néixer el Projecte Transformador Joventut Esportiva, Societat Activa, i es va invertir en aquest mandat prop de 5,7 milions d'euros en 218 municipis. Aquesta iniciativa es considera rellevant que tingui continuïtat per tal de consolidar en el futur les polítiques locals d'esports adreçades als joves en els ens locals de la província.

De fet, en els grups focals es va posar de manifest que hi ha un interès clar per part dels ens locals de donar continuïtat a aquesta iniciativa ampliant l'abast territorial d'alguns dels recursos associats.

Programa L1.4 Dones i esport

En els darrers anys, la situació de la pràctica esportiva per part de les dones ha augmentat considerablement, s'han visibilitat referents i s'ha treballat per ampliar-ne la presència en òrgans de decisió. Ara bé, la situació actual continua tenint marge de millora per arribar a la igualtat efectiva en tots els àmbits. En conseqüència, cal augmentar els esforços per tal d'incentivar que cada cop més noies i dones practiquin activitat física i esport, i formin part de l'organització i direcció de l'esport.

Programa L2.2 Esport, salut i vida activa

Des de molts estaments es remarca que l'activitat física i la salut estan estretament relacionades. Entre ells, destaca l'afirmació de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) segons la qual «l'activitat física regular afavoreix la salut física i mental» i, per tant, és beneficiosa per a totes les persones, independentment de la seva edat i capacitat.

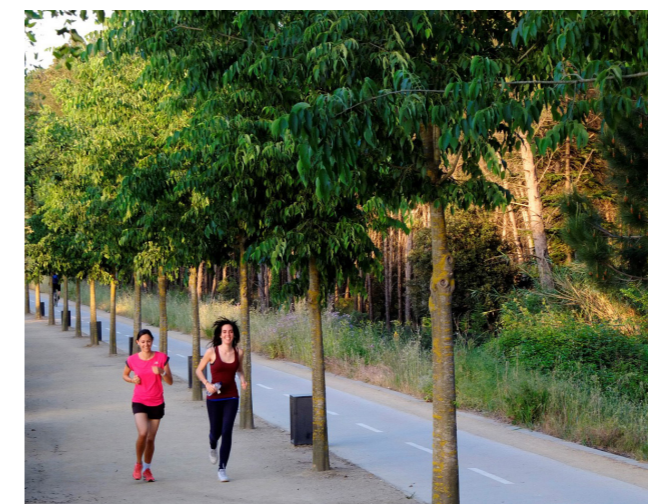
A més, cal destacar que la pandèmia va accelerar l'activació d'estratègies i la implementació de programes per millorar la salut de la ciutadania des dels ens locals. Aquestes activitats han vingut per quedar-se, i des del món local es reclamen recursos per poder portar a terme accions que vinculen la salut i l'activitat física.

L'increment esmentat es va reflectir en les intervencions dels participants als tallers, les quals manifestaven la importància de donar suport a aquesta mena de programes.

Programa L3.1 Circuits esportius de proximitat

El conjunt de la Línia 3 descrita a l'apartat 4.1 d'aquest document, adreçada a «Promoure entorns actius a l'espai públic, tant al medi natural com urbà, adaptats a tothom (ESPORT OUTDOOR)», es considera prioritària. El motiu és que tant en el període pre-pandèmia de la COVID-19 com, sobretot, arran d'aquesta, l'activitat fora dels equipaments esportius i no dirigida representa una tendència molt important en els hàbits esportius de la població. Es generen així noves necessitats d'adaptació i regulació de l'espai públic per tal de fer compatible aquesta activitat amb el funcionament ordinari d'aquest espai.

El programa considerat com a més prioritari dintre de l'esmentada Línia 3 és el de «Circuits esportius de proximitat». El motiu és que cal desenvolupar el model que proposa iniciat aquest mandat i que ja compta amb un recurs tècnic d'elaboració d'estudis i amb la implementació física d'algunes proves pilot a diferents municipis de la província.

Programa L4.2 Manteniment

Aquest programa es considera prioritari, ja que bona part del parc d'instal·lacions esportives de la província necessita actualitzar-se i requereix intervencions importants per garantir les condicions òptimes per a la pràctica esportiva i la seguretat d'esportistes i usuaris/àries. Des del món local també es va recollir una demanda generalitzada de necessitat de recursos dedicats al manteniment per assegurar la continuïtat del servei esportiu.

Programa L6.1 Planificació, gestió i avaluació

Ha estat una demanda unànime de tots els municipis, fos quina fos la seva mida i realitat, que necessiten suport per poder planificar i, sobretot, gestionar millor els seus propis serveis municipals d'esports.

Programa L6.6 TIC

Les tecnologies de la informació i la comunicació poden esdevenir una eina clau per al desenvolupament i la consecució de gran part dels objectius del proper mandat, i poden facilitar l'execució dels 6 programes anteriors que s'han considerat prioritaris, així com de la resta d'actuacions que s'ofereixen als ens locals de la província.

4.2.3. Fitxes dels 7 programes prioritaris

A continuació, es recullen els 7 programes prioritaris resumits en unes fitxes tipus, en què s'identifiquen els objectius i els tipus de suport que es proposen. En el cas del tipus de suport, es tracta d'idees per il·lustrar la intencionalitat del programa. L'elaboració de la concreció operativa es faria per a aquells programes prioritzats per l'equip de govern del mandat 2023-2027.

4. Línies estratègiques i programes

Programa L1.1 Infants i joves

El programa Infants i joves consisteix en actuacions de suport tècnic, material i econòmic, amb la finalitat de garantir l'accés a la pràctica esportiva d'infants i joves, i lluitar contra l'abandonament esportiu i el sedentarisme, especialment en joves en situacions socioeconòmiques desfavorables.

S'inclou en aquest programa el Projecte Transformador Joventut Esportiva, Societat Activa (JESA) i la coordinació i col·laboració amb altres entitats de referència que implementin projectes que comparteixin línies de treball i objectius amb el Projecte Transformador.

Els objectius del programa són els següents:

- Garantir l'accés a la pràctica esportiva dels col·lectius més vulnerables.
- Disminuir el sedentarisme dels adolescents i el jovent.
- Afavorir la generació de projectes d'hàbits de vida actius i saludables entre infants i joves.
- Enfortir la funció educativa de l'esport.

Tipus de suport

A. Suport econòmic

1. Ajuts a la pràctica esportiva per a col·lectius vulnerables. L'objectiu d'aquest recurs és afavorir l'accés a la pràctica esportiva de persones en situació de risc d'exclusió social a través d'ajuts per a la participació en activitats esportives, principalment en infants i joves.
2. Programes esportius, dintre dels àmbits següents:
  - Esport i comunitat: suport a les activitats esportives continuades dirigides a col·lectius en situació de risc d'exclusió, amb l'objectiu de millorar la cohesió social a través de l'esport.
  - Esport en edat escolar: suport a programes d'esport extraescolar en horari no lectiu per als infants i adolescents per abordar l'abandonament de la pràctica esportiva.
3. Suport a la incorporació municipal d'educadores i educadors esportius. Aquest recurs té com a objectiu principal abordar l'abandonament esportiu prematur i utilitzar l'activitat físicoesportiva com a eina de desenvolupament per al col·lectiu adolescent i jove. Implica la incorporació, en els serveis d'esports municipals, de la figura d'educadors/es esportius/ives. A més, es posaran a l'abast dels ens locals diverses eines de formació i suport als / a les educadors/es esportius/ives.

B. Suport tècnic i material

1. Suport puntual a través d'assessoraments i consultes en matèria d'activitats físicoesportives dirigides a infants i joves.
2. Acompanyament als entrenadors i entrenadores per reforçar el seu rol educatiu, dintre del recurs Suport municipal als agents esportius locals. La finalitat és reforçar el rol educatiu dels entrenadors/es i el seu valor com a referents per als i les adolescents i joves esportistes.
3. Cessió de materials específics:
  - Maleta dels valors. Materials de joc adreçats a alumnes d'Educació Secundària Obligatoria amb la finalitat de treballar els valors inherents a la pràctica de l'activitat física.
  - Material de roda petita i BMX. Materials adreçats a la pràctica d'esports de roda petita: monopatins (skateboards), patinets (scooters) i bicicletes BMX destinats a joves i adolescents.
4. Estudis de recerca. Relacionats amb la pràctica esportiva en joves i adolescents i la prevenció de l'abandonament esportiu prematur.
5. Xarxes relacionals d'esports: Comunitat JESA. La Comunitat JESA està adreçada al personal tècnic municipal que s'encarrega de gestionar, organitzar i/o col·laborar en l'àmbit d'actuació dels projectes transformadors JESA, en els programes esportius d'esport i comunitat i/o en la gestió dels ajuts a la pràctica esportiva per a col·lectius vulnerables.
6. Materials comunicatius de temàtiques diverses relacionades amb el foment i l'impuls de la pràctica esportiva en infants i joves, sobretot relacionats amb la Comunitat JESA (vídeos, infografies, articles, etc.).

Programa L1.4 Dones i esport

El programa Dones i esport consisteix en actuacions de suport tècnic, material i econòmic amb la finalitat d'impulsar l'activitat física de les dones en tot el cicle de vida.

Els objectius del programa són els següents:

- Introduir la perspectiva de gènere en el foment de la pràctica esportiva, cercant un accés més igualitari i equitatiu.
- Impulsar l'activitat física i l'esport de les dones en tot el cicle de vida.
- Reduir les taxes d'abandonament de la pràctica esportiva.
- Garantir una pràctica esportiva segura i lliure d'exclusions vetllant per la diversitat.

Tipus de suport

A. Suport econòmic

1. Programes esportius, dintre de l'àmbit:
  - Esport, gènere i LGTBI+: impuls a programes d'activitats esportives que tinguin per objectiu trencar estereotips de gènere i treballar per la igualtat efectiva.
2. Esdeveniments esportius. Suport econòmic a esdeveniments esportius d'interès especial i que per la seva naturalesa tenen repercussió en el territori i una clara intencionalitat en matèria de gènere. Inclou tant esdeveniments d'àmbit local com grans esdeveniments, ja siguin de caràcter federat o popular, organitzats o coorganitzats a través de l'ens local.

B. Suport tècnic i material

1. Suport puntual a través d'assessoraments i consultes en matèria de dona i esport.
2. Plans Dona i esport local, amb la finalitat que l'ens local disposi d'una eina pràctica per incorporar la perspectiva de la dona a l'àmbit esportiu local, aportant un model de document, una guia per implementar-lo i una infografia per fer-ne difusió.
3. Estudis de recerca i formació, d'acord amb la proposta de temàtiques següent:
  - Anàlisi i planificació de l'esport adreçat a la dona.
  - Prevenció, detecció i abordatge de les violències masclistes a l'esport local.
  - Estratègies de sensibilització i divulgació entre la ciutadania.
4. Espai de trobada estable per compartir experiències i generar coneixement sobre l'àmbit de dona i esport.
5. Materials comunicatius (campanyes comunicatives, publicacions) de temàtiques diverses relacionades amb el foment i l'impuls de la pràctica esportiva en les dones, sobretot pel que fa a la visualització de referents propis de l'esport practicat per dones, el trencament d'estereotips de gènere i la prevenció i detecció de les violències masclistes a l'esport local.

4. Línies estratègiques i programes

Programa L2.2 Esport, salut i vida activa

El programa Esport, salut i vida activa consisteix en actuacions de suport tècnic, material i econòmic, distribuïdes en 4 anys, amb la finalitat de garantir l'accés a la pràctica esportiva dels ciutadans i ciutadanes durant tot el cicle de vida, posant èmfasi especial en la millora del benestar físic, mental i emocional.

Els objectius del programa són els següents:

- Impulsar l'activitat física i l'esport entre la ciutadania durant tot el cicle de vida posant en valor els seus beneficis per a la salut i el benestar físic, psicològic i emocional.
- Impulsar la prescripció de la «recepta esportiva» especialment en aquells col·lectius en els quals l'activitat física constitueix una eina fonamental per al seu benestar.
- Lluitar contra l'obesitat i el sobrepès prioritàriament en infants i joves.

Tipus de suport

A. Suport econòmic

1. Programes esportius, dintre de l'àmbit:
  - Esport i salut: promoció del benestar físic, psicològic i emocional, a través de l'exercici físic en el marc de programes d'activitats continuades, posant èmfasi especial en aquells col·lectius per als quals l'activitat física esdevé un pilar fonamental en el seu benestar: persones amb un nivell socioeconòmic baix, grups ètnics minoritaris, persones amb discapacitats i/o malalties cròniques, adults majors de 65 anys, i/o persones amb grau de dependència.
2. Cicle de passejades per a la gent gran. Suport econòmic per a la dinamització de l'activitat física dirigida a la gent gran a través de l'organització de passejades en grup, marxa nòrdica o tradicionals.

B. Suport tècnic i material

1. Suport puntual a través d'assessoraments i consultes vinculats a:
  - Prevenir l'obesitat i el sobrepès mitjançant l'esport
  - Polítiques esportives locals que posen en relació l'esport i la salut
2. Recursos materials específics:
  - Divertim-nos en moviment. Recurs de prestació directa consistent en la realització de jornades de promoció de l'activitat física i el lleure actiu per a usuaris de centres especials de treball.
  - Promoció de l'activitat física en persones amb un alt grau de dependència. Recurs de prestació directa consistent en la realització de jornades de promoció de l'activitat física i el lleure actiu per a usuaris amb un alt grau de dependència de centres socio-sanitaris públics.
3. Accions de formació per a tècnics esportius amb la finalitat de compartir projectes, experiències i bones pràctiques en l'àmbit del foment i l'impuls de la pràctica esportiva i el seu impacte en la salut de la ciutadania.
4. Materials comunicatius i divulgatius de temàtiques diverses relacionades amb el foment i l'impuls de la pràctica esportiva durant tot el cicle de vida, posant èmfasi especial en la millora del benestar físic, mental i emocional.

Programa L3.1 Els circuits esportius de proximitat

El programa Circuits esportius de proximitat consisteix en actuacions de suport tècnic i econòmic, distribuïdes en 6 anys, amb la finalitat de crear i dinamitzar circuits esportius connectats a instal·lacions esportives existents per tal de fomentar la pràctica esportiva a l'aire lliure de la ciutadania de la demarcació de Barcelona.

Els objectius del programa són els següents:

- Crear i dinamitzar circuits esportius de proximitat, complement d'instal·lacions esportives municipals, en què la ciutadania pugui practicar l'activitat física de manera lliure i gratuïta.
- Augmentar el nombre d'entorns actius a l'espai públic, tant en l'àmbit urbà com en el natural, cercant una pràctica esportiva segura i igualitària tenint en compte la perspectiva de gènere i la sostenibilitat ambiental i les noves tecnologies.
- Afavorir la pràctica física i esportiva de la ciutadania, sense exclusió i incloent-hi hàbits de vida actius i saludables.
- Disminuir l'abandonament de l'esport i el sedentarisme que es produeix entre la població.
- Aprofitar i posar en relleu les externalitats dels espais oberts com a llocs d'activitat esportiva.

Tipus de suport

A. Suport econòmic

1. Suport econòmic per a la creació de circuits esportius de proximitat mitjançant l'execució de senyalització i col·locació de complements facilitadors de la pràctica esportiva.
2. Suport econòmic per a la dinamització de circuits esportius de proximitat.

B. Suport tècnic i material

1. Suport a la creació de circuits esportius a través de la redacció de projectes de senyalització i altres elements complementaris a l'activitat física.
  - Anàlisi del traçat idoni de cada circuit esportiu objecte d'estudi.
  - Proposta d'accions de millora, i localització geogràfica, dels elements següents del circuit esportiu:
    - Elements de senyalització: senyals d'inici/final, senyals d'orientació, fites quilomètriques, etc.
    - Elements complementaris a l'activitat física. Per exemple: barres per a dominacions i flexions, màquines cardiovasculars, estacions de manteniment de bicicletes, bancs, fonts, papereres, etc.
  - Valoració econòmica de la proposta d'accions de millora.
2. Estudis complementaris necessaris per a la redacció de projectes: eines de gestió de la informació, plans de dinamització, etc.
3. Estudis de recerca. Pràctiques exemplars amb relació a circuits esportius.
4. Materials comunicatius de temàtiques diverses relacionats amb la pràctica esportiva outdoor.
  - Campanyes de comunicació.
  - Publicacions sobre paviments, elements facilitadors de pràctica, etc.
  - Apartat web repositori de circuits esportius (cens) / bones pràctiques, etc.

4. Línies estratègiques i programes

Programa L4.2 El manteniment de les instal·lacions esportives locals

El programa de manteniment d'instal·lacions esportives locals consisteix en actuacions de suport tècnic, material i econòmic, distribuïdes en 4 anys, amb la finalitat de garantir que les instal·lacions esportives estiguin sempre en condicions òptimes per a la pràctica esportiva i la seguretat d'esportistes i usuaris/àries.

Els objectius del programa són els següents:

- Allargar la vida útil dels elements constructius i les instal·lacions tècniques.
- Garantir la seguretat de les instal·lacions esportives.
- Mantenir les prestacions dels paviments esportius en condicions òptimes per a la pràctica esportiva.
- Millorar la digitalització de la gestió del manteniment de les instal·lacions esportives.

Tipus de suport

A. Suport econòmic

1. Suport per a la dotació, ampliació o actualització de sistemes de gestió tècnica i control de les instal·lacions esportives.
2. Suport per incorporar nous equipaments esportius en GMAO existents als municipis.
3. Suport per al manteniment correctiu i inversions de reposició.

B. Suport tècnic i material

1. Suport puntual al manteniment d'instal·lacions esportives a través d'assessoraments i estudis:
  - Reconeixement de la instal·lació esportiva.
  - Diagnosi de la instal·lació:
    - Manteniment preventiu
    - Manteniment correctiu
    - Inversions de reposició
  - Gestió del manteniment:
    - Detecció de necessitat de reforç de l'estructura de manteniment de l'ens
    - Informació sobre eines informàtiques per a la gestió del manteniment
    - Nous contractes o millora dels contractes de manteniment
    - Inspeccions periòdiques pendents
  - Execució d'actuacions de manteniment (correctius i reposicions)
  - Avaluació de les actuacions executades
2. Acompanyament al manteniment per tipologies d'instal·lacions específiques (únicament en equipaments de gestió directa):
  - Piscines a l'aire lliure: suport tècnic a la posada en marxa, durant el servei i per a la hibernació.
  - Pavellons i camps poliesportius: suport tècnic al manteniment de paviments. S'hi inclouen assajos normalitzats sobre les condicions de la pràctica esportiva.
  - Piscines cobertes: suport tècnic al manteniment de les bombes de calor deshumectants.
3. Suport a la redacció de plecs de prescripcions tècniques de manteniment (paviments esportius, material esportiu, etc).
4. Estudis de recerca.
5. Materials comunicatius de temàtiques diverses relacionades amb el manteniment específic d'instal·lacions esportives (vídeos, infografies, etc).

Programa L6.1 Planificació, gestió i avaluació de la política esportiva

A través d'aquest programa, s'ofereix als ens locals eines per a la planificació esportiva al seu territori, així com criteris i models de gestió aplicables segons les seves particularitats, i s'aporten eines per a l'avaluació de la política esportiva local.

Els objectius del programa són els següents:

- Millorar els processos de gestió i organització interna dels serveis d'esports municipals.
- Oferir suport en la planificació estratègica dels serveis d'esports municipals, compartint models, bones pràctiques, guies i criteris per afrontar nous reptes.
- Posar a disposició dels ens locals el bagatge i el coneixement generats del personal de l'Àrea.

Tipus de suport

A. Suport tècnic

1. Suport en l'elaboració de plans i projectes estratègics. La planificació estratègica en política esportiva permet gestionar de manera eficient els recursos disponibles i implica una diagnosi del sector, la definició d'uns objectius i accions concretes, i l'establiment d'un sistema d'indicadors per a l'avaluació de resultats orientats a la millora contínua de la gestió organitzativa dels serveis d'esports i el seu impacte en el territori.
2. Acompanyament en l'aplicació de la política esportiva, suport en el desplegament de plans d'acció, suport en l'avaluació i impacte en la implementació de la planificació estratègica i altres informes de valoració.
3. Suport als processos de gestió dels departaments d'esports:
  - Suport en matèria legal sobre la gestió esportiva local, orientació i assessorament en la gestió interna dels mateixos serveis esportius municipals, i assessorament en les contractacions que es porten a terme.
  - Suport en la implementació de les TIC en la gestió dels serveis esportius municipals i participació en iniciatives que facilitin la contractació.
4. Suport a la gestió local del teixit associatiu i les entitats esportives. En col·laboració amb els ens locals, prestar suport en la gestió i relació amb les entitats esportives i en els usos de les instal·lacions municipals.
5. Suport a la gestió i dinamització de l'activitat esportiva. Suport en la gestió d'espais urbans i naturals, i equipaments esportius, i eines per dinamitzar-los a través de l'activitat esportiva.

4. Línies estratègiques i programes

Programa L6.6 Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

El programa de les TIC consisteix en actuacions de suport econòmic i tècnic, distribuïdes en 4 anys, amb la finalitat de simplificar l'accés a eines TIC que faciliten i milloren els serveis d'esport local i la gestió de les instal·lacions esportives dels ens i municipis de la província de Barcelona.

Els objectius del programa són els següents:

- Donar a conèixer les opcions de TIC disponibles i actuals.
- Dotar de software, hardware i infraestructura digital als diferents ens locals.
- Formar les persones que hauran d'utilitzar les noves eines per tal que n'aprofitin el potencial.
- Fer recerca relativa a la integració de dades (big data).

Tipus de suport

A. Suport econòmic

1. Suport econòmic per a la dotació de softwares de:
  - Gestió esportiva (activitats, horaris, control d'accés i gestió integral, entre d'altres).
  - Control i automatització d'edificis, instal·lacions tècniques i equipaments esportius: BMS (Building Management System), control de la il·luminació, telegestió de la calefacció i similars.
  - Gestió del manteniment assistit per ordinador (GMAO).
2. Suport econòmic per a la dotació de hardware i dispositius de control: sondes diverses (temperatura, humitat, CO2, etc.), comptadors (calories, elèctrics, etc.), actuadors i altres equipaments similars.
3. Suport econòmic per al subministrament i instal·lació d'infraestructura digital: fibra òptica, wifi, sistemes de control d'accés i d'aforament, càmeres de retransmissió, etc.

B. Suport tècnic i material

1. Assessorament i/o acompanyament per a:
  - Incorporació de nous equipaments esportius en sistemes de gestió del manteniment assistit per ordinador (GMAO) existents als municipis.
  - Distribució horària d'espais esportius a través d'eines informàtiques automatitzades.
  - Incorporació d'eines i softwares de control i/o gestió energètica.
2. Estudis de recerca, relatius a l'anàlisi de dades integrals d'instal·lacions esportives (big data): dades sobre construcció, reposició, gestió, manteniment, energia, informació geogràfica, etc.
3. Materials comunicatius i accions formatives.
  - Publicacions sobre softwares específics.
  - Formació en aplicacions, softwares i programes informàtics.
  - Difusió de novetats en l'àmbit tecnològic d'utilitat per a la dinamització esportiva i la gestió d'instal·lacions.

Cal remarcar que aquest programa té una relació directa amb altres programes en l'àmbit d'esports::

L2.1 Esdeveniments esportius

L3.1 Circuits esportius

L4.1 Condicionament, reforma i nova construcció

L4.2 Manteniment

L4.3 Energia

L4.4 Gestió d'instal·lacions esportives

L5.1 Planificació, gestió i avaluació

L5.4 Formació per al personal electe i personal tècnic

5. Conclusions

La Diputació de Barcelona ofereix recursos valorats positivament pels ens locals de la província i que arriben a la majoria d'àmbits esportius d'interès dels mateixos ens.

Tot i això, el context que afecta els serveis esportius municipals ha patit canvis importants durant aquest mandat: l'aparició de la COVID-19, amb repercussions sobre els hàbits esportius, la salut i la gestió dels equipaments; l'augment de la inflació provocat per situacions geopolítiques, amb repercussions sobre els preus de l'energia, dels subministraments, de les matèries primeres i dels recursos humans, i la manca d'actualització d'instal·lacions esportives construïdes fa temps.

Aquestes situacions diferents fan que sigui aconsellable amplificar determinats àmbits de suport a la política i gestió esportiva dels ens locals de la província, així com seguir impulsant les iniciatives començades en el mandat 2020-2023 que responen als reptes actuals ja esmentats i són d'interès local.

Aquest àmbits de suport, anomenats programes en aquest document i plantejats a l'apartat 4.2.1, es proposa que siguin els següents:

- Infants i joves
- Dona i esport
- Esport, salut i vida activa
- Circuits esportius de proximitat
- Manteniment
- Planificació, gestió i avaluació
- Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

També caldrà fer evolucionar la resta de programes. Tot i això, orientar els esforços en innovació i recursos cap als programes destacats pot ser clau perquè el suport en l'àmbit d'esports de la Diputació de Barcelona potenciï l'acció dels ens locals de la província tot i els reptes del context actual.

Annex 1. Guió del grup focal de personal de la Gerència de Serveis d'Esports

Àmbit Unitat/oficina/secció

- Organització de la unitat/oficina/secció
- Processos, procediments, protocols... de la unitat/oficina/secció
- Sistematització de comunicació interna de l'equip
- Quadres de comandament/indicadors per fer la feina de l'equip
- Informació i gestió documental per fer la feina de l'equip
- Punts forts (en general) de la unitat/oficina/secció
- Àrees de millora (en general) de la unitat/oficina/secció
- Treball transversal (col·laboració entre unitats/oficines/seccions) en projectes
- Coordinació entre unitat/oficina/secció
- Recursos de la teva unitat/oficina/secció i formació oferta des de la teva unitat/oficina/secció
- Altres aspectes a comentar (pregunta oberta)

Àmbit Suport als ens locals

- Nivell de satisfacció dels ajuntaments amb què treballa
- Necessitats (satisfetes i no cobertes) dels ajuntaments
- Expectatives dels ajuntaments
- Catàleg de recursos (punts forts i àrees de millora)
- Comunicació amb els ajuntaments (punts forts i àrees de millora)
- Espais de relació amb els ajuntaments (punts forts i àrees de millora)

Àmbit Gerència de Serveis d'Esports

- Nivell de compliment del Pla de Mandat d'Esports (2020-2023) (percepció personal)
- Propostes (en general) per al proper Pla de Mandat
- Quin és el propòsit actual (*) de la GSE?
- Quin hauria de ser el nou (si escau) propòsit (*) de la GSE?

(*) Raó de ser de l'organització amb capacitat de motivar tots els grups d'interès i lideratge en el seu ecosistema.

Annex 2. Guió del grup focal entre agents vinculats a l'esport municipal

15 min

- Benvinguda i presentació dels grups focus
- Objectius de la sessió
- Contextualització del PAM d'Esports de la DIBA i els ODS
- Part expositiva amb el suport d'una presentació en PowerPoint

75 min

- Treball en grups: anàlisi dels reptes del món de l'esport a escala municipal a través dels ODS
- Dinàmica: es van fer petits grups per treballar les demandes i les necessitats de millora en la gestió esportiva. Cada grup va analitzar les situacions a partir d'una plantilla de treball concreta d'ODS concrets.
- Es va plantejar un treball sobre àmbits diferents de la gestió esportiva per recollir necessitats, demandes i propostes:
- Una diagnosi dels serveis de la GSE (què cal mantenir, què cal modificar i què cal eliminar?)
- Noves propostes a partir dels 5 eixos del PAM d'Esports
- Punts forts i àrees de millora

45 min

- Treball en plenari: oportunitats per a la gestió esportiva
- Dinàmica: cada grup va fer el retorn de les seves propostes i es va analitzar l'impacte sobre el projecte i sobre l'entorn comunitari.

Annex 3. Oferta del catàleg d'esports 2023

Recursos econòmics

- Ajuts a l'esport per a col·lectius vulnerables - Comunitat «Joventut Esportiva, Societat Activa»
- Cicle de passejades per a la gent gran
- Digitalització i condicionament d'equipaments esportius - Equipaments 2030: responsables i educadors
- Dinamització de l'activitat física i l'esport local
- Esdeveniments esportius
- Programes esportius
- Projecte Transformador: Suport a la Implementació Municipal de «Joventut Esportiva, Societat Activa»

Recursos materials

- Jornades d'esport adaptat
- Préstec de material esportiu
- Suport al manteniment de piscines d'estiu municipals per a agrupacions d'ens locals - Equipaments 2030
- Suport municipal als agents esportius locals
- Trofeus i medalles

Recursos tècnics

- Assessoraments d'activitats esportives
- Assessoraments d'equipaments esportius - Equipaments 2030
- Enquestes de satisfacció d'esdeveniments esportius
- Estudis arquitectònics d'equipaments esportius - Equipaments 2030
- Estudis d'eficiència energètica d'equipaments esportius - Equipaments 2030
- Estudis de circuits esportius de proximitat - Equipaments 2030
- Estudis de manteniment d'equipaments esportius - Equipaments 2030
- Estudis de planificació i gestió d'esdeveniments esportius
- Estudis de seguretat d'esdeveniments esportius
- Estudis de viabilitat d'equipaments esportius - Equipaments 2030
- Xarxes relacionals d'esports

Annex 3. Vinculació entre línies, programes i recursos

Línies estratègiques	Programes	Recursos / formació / espais relacionals	Vincles entre recursos
01. Garantir ESPORT PER A TOTHOM, amb equitat i afavorint la inclusió social	1.1 Infants i joves	<ul style="list-style-type: none"> — Projecte Transformador Joventut Esportiva, Societat Activa (JESA) — Suport a la incorporació municipal d'educadors/es esportius/ives (anomenat al catàleg Projecte Transformador: Suport a la Implementació Municipal de «Joventut Esportiva, Societat Activa») (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Programes esportius: Esport en edat escolar (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Préstec de material esportiu: material recreatiu (suport material catàleg) — Préstec de material esportiu: material inflexible terrestre recreatiu (suport material catàleg) — Ajuts a l'esport per a col·lectius vulnerables: Comunitat «Joventut Esportiva, Societat Activa» (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Préstec de material esportiu: circuit modular desmuntable pump track (suport material catàleg) — Trofeus i medalles (suport material catàleg): foment de la participació (premi a tots els participants, no competitiu) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vinculat a: Comunitat JESA (5.2) — Vinculat a: col·laboracions econòmiques en projectes d'altres administracions, institucions, entitats
	1.2 Persones grans i envelliment actiu	<ul style="list-style-type: none"> — Cicle de passejades per a la gent gran (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) (Aquest recurs podria estar inclòs també a 2.2 Vida activa i saludable...) — Cloenda del cicle de passejades per a la gent gran (suport material catàleg - fora catàleg) (Aquest recurs podria estar inclòs també a 2.2 Vida activa i saludable...) — Préstec de material esportiu: material esportiu recreatiu (suport material catàleg) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vinculat a: circuit de caminades de marxa nòrdica per a tothom
	1.3 Persones amb diversitat funcional	<ul style="list-style-type: none"> — Jornades d'esport adaptat (JEA) (suport material catàleg) — Préstec de material esportiu: material sensibilitzador (suport material catàleg) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vinculat a: programes esportius - Esport i comunitat (1.5) — Vinculat a: ajuts a l'esport per a col·lectius vulnerables (1.5)
	1.4 Dones i esport	<ul style="list-style-type: none"> — Programes esportius: Esport, gènere i LGBTI+ (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vinculat a: estudis de recerca (5.1) — Vinculat a: campanyes comunicatives de gran impacte de temàtica específica
	1.5 No discriminació en l'esport	<ul style="list-style-type: none"> — Programes esportius: Esport, gènere i LGBTI+ (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vinculat a: estudis de recerca (5.1) — Vinculat a: campanyes comunicatives de gran impacte de temàtica específica

Annex 3. Vinculació entre línies, programes i recursos

Línies estratègiques	Programes	Recursos / formació / espais relacionals	Vincles entre recursos
2. Facilitar PRÀCTICA ESPORTIVA sostenible, generadora de benestar i qualitat de vida	2.1 Esdeveniments esportius	<ul style="list-style-type: none"> — Esdeveniments esportius (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Enquestes de satisfacció d'esdeveniments esportius (suport tècnic catàleg) — Estudis de planificació i gestió d'esdeveniments esportius (suport tècnic catàleg) — Estudis de seguretat d'esdeveniments i activitats esportives (suport tècnic catàleg) — Préstec de material esportiu: material per a l'organització d'actes esportius puntuals (suport material catàleg) — Trofeus i medalles (suport material catàleg) — Xarxa d'organitzadors d'esdeveniments esportius (suport tècnic fora catàleg) — Web d'esdeveniments esportius (suport tècnic fora catàleg) — Imatge corporativa - material esportiu - material promocional (suport material fora catàleg) 	<ul style="list-style-type: none"> — Vinculat a: col·laboracions econòmiques en projectes d'altres administracions, institucions, entitats
	2.2 Esport, salut i vida activa	<ul style="list-style-type: none"> — Dinamització de l'activitat física i l'esport local (suport econòmic catàleg - fons prestació) (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Programes esportius: Esport i salut (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Circuit de caminades de marxa nòrdica per a tothom (suport material fora catàleg) — Dia de l'esport i la salut a la DIBA (antiga cursa i caminada popular per al personal de la DIBA) 	

Línies estratègiques	Programes	Recursos / formació / espais relacionals	Vincles entre recursos
3. Promoure entorns actius a l'espai públic, tant al medi natural com urbà, adaptats a tothom (ESPORT OUTDOOR)	3.1 Circuits esportius de proximitat	<ul style="list-style-type: none"> — Proves pilot (implantació senyalització) — Suport econòmic per a la senyalització i complements de circuits esportius de proximitat (catàleg - concurrència competitiva) — Estudis de circuits esportius (senyalització) 	
	3.2 Esport a la natura	<p>PER DESENVOLUPAR EN EL FUTUR</p> <ul style="list-style-type: none"> — Suport econòmic al condicionament de l'espai natural per a la pràctica esportiva (catàleg - concurrència competitiva) 	
	3.3 Esport a l'espai públic urbà	<p>PER DESENVOLUPAR EN EL FUTUR</p> <ul style="list-style-type: none"> — Estudis de recerca i publicacions — Suport econòmic al condicionament de l'espai urbà per a la pràctica esportiva (catàleg - concurrència competitiva) 	

Annex 3. Vinculació entre línies, programes i recursos

Línies estratègiques	Programes	Recursos / formació / espais relacionals	Vincles entre recursos
4. Consolidar la xarxa d'EQUIPAMENTS ESPORTIUS i veïllar per la seva sostenibilitat i la qualitat del servei	4.1 Condicionament, reforma i nova construcció	<ul style="list-style-type: none"> — Estudis arquitectònics i assessoraments — Suport econòmic (PGI) — Eines de càlcul de costos de construcció d'instal·lacions esportives — Publicacions, seminaris, estudis de recerca 	
	4.2 Manteniment	<ul style="list-style-type: none"> — Recurs econòmic: digitalització i condicionament d'equipaments esportius — Suport econòmic al manteniment d'instal·lacions esportives (catàleg - concurrència competitiva) — Recursos tècnics: estudis de manteniment i assessoraments — Recurs material: suport al manteniment d'instal·lacions esportives — Eines de càlcul de costos de manteniment — Publicacions, seminaris, estudis de recerca 	
	4.3 Energia	<ul style="list-style-type: none"> — Recurs econòmic: digitalització i condicionament d'equipaments esportius — Suport econòmic a l'eficiència energètica d'instal·lacions esportives (catàleg - concurrència competitiva) — Recursos tècnics: estudis d'eficiència energètica i assessoraments — Eines de càlcul de costos energètics d'instal·lacions esportives — Publicacions, seminaris, estudis de recerca 	
	4.4 Gestió d'instal·lacions esportives	<ul style="list-style-type: none"> — Recursos tècnics: estudis de viabilitat i assessoraments — Eines de càlcul de gestió de RH i concessions d'instal·lacions esportives — Publicacions, seminaris, estudis de recerca 	

Línies estratègiques	Programes	Recursos / formació / espais relacionals	Vincles entre recursos
5. Salvaguardar el sistema esportiu de la província col·laborant amb els agents esportius per innovar i crear valor públic	5.1 Planificació, gestió i avaluació	<ul style="list-style-type: none"> — Assessorament d'activitats esportives (suport tècnic catàleg) — Consultes tècniques dels ens locals (suport tècnic fora catàleg) — Estudis de recerca (suport tècnic fora catàleg) — Planificació, avaluació i qualitat (per desenvolupar) — Eines de suport a la gestió municipal dels serveis d'esports (criteris i models de gestió / impuls de la compra agregada mitjançant central de compres corporativa quan n'hi hagi) 	
	5.2 Intercanvi i col·laboració intermunicipal	<ul style="list-style-type: none"> — Comunitat «Joventut Esportiva, Societat Activa» (suport tècnic fora catàleg) — Comunitat Esportiva Local (CEL) (suport tècnic fora catàleg) — Cercles de comparació intermunicipal (suport tècnic fora catàleg) — Espais d'intercanvi per a personal electe i/o tècnic 	
	5.3 Suport específic als petits municipis	<ul style="list-style-type: none"> — Projectes de dinamització esportiva d'agrupacions de petits municipis (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Préstec de material esportiu: transport petits municipis (suport material catàleg) — Projecte Trobar, Intercanviar, Reflexionar (TIR) (suport tècnic fora catàleg) — DAFEL 	
	5.4 Formació per al personal electe i tècnic	<ul style="list-style-type: none"> — Seminaris, accions formatives, participació i/o col·laboració en actes d'altres organismes (suport tècnic fora catàleg) — Formació específica BAF: recurs autoformatiu de les regidories d'esports 	
	5.5 Suport als agents esportius locals	<ul style="list-style-type: none"> — Suport municipal als agents esportius locals: la gestió de les entitats esportives a través dels ens locals (suport material catàleg) — Suport municipal als agents esportius locals: el rol dels entrenadors i entrenadores com a referents educatius (suport material catàleg) 	
	5.6 TIC	<ul style="list-style-type: none"> — Programes esportius: Esport i tecnologies (suport econòmic catàleg - concurrència competitiva) — Suport econòmic: digitalització i condicionament d'equipaments esportius — Formació, seminaris web 	

Annex 4. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

El setembre de 2015, l'Assemblea de les Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, un document que estableix els reptes globals i les línies estratègiques que es marca l'organització per als propers 15 anys i combina els governs i les empreses a incorporar-la en les seves polítiques a llarg termini. Aquest document s'estructura al voltant dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i un marc de polítiques per millorar la qualitat de vida de les persones, la preservació del medi ambient i l'enfortiment de la governança a tots els nivells. El document també estableix que és una agenda integral i indivisible, de manera que tothom es compromet amb aquests objectius de manera global.

Els ODS esdevenen un marc per transformar les estratègies, plans, programes i projectes amb una mirada transversal des de la mirada local. Per això, es considera important veure com el suport de la GSE al món esportiu municipal pot arribar a estar íntimament vinculat i alineat amb els ODS. A continuació, s'expliquen breument els 17 objectius i al final de cadascun es proposen estratègies de vinculació i accions que pot aportar el sector esportiu:

ODS 1 Fi de la pobresa

Tot i que la pobresa extrema s'ha reduït al món, encara hi ha el 9% de la població mundial que la pateix. La pobresa afecta majoritàriament els països més empobrits o en conflicte, però a casa nostra també és una realitat. A Catalunya, el 25,9% de la població no disposa de prou recursos per fer front a les necessitats bàsiques.

La sortida de la pobresa implica disposar d'uns ingressos que permetin cobrir les necessitats bàsiques però, també, accedir als serveis comunitaris que garanteixen una vida digna, com l'abastament d'aigua i energia, un sistema de salut o un sistema educatiu.

El sector esportiu pot aportar:

- Sistemes de pagament segons la renda disponible.
- Mecanismes per facilitar l'accés a dutxes o espais de menjador a persones sense llar.
- Un pla en cas que un espai esportiu s'hagi de fer servir per acollir persones de forma puntual (acollida de persones migrants per situacions de conflicte o persones sensesostre en condicions meteorològiques extremes).

ODS 2 Fam zero

La fam continua sent una xacra global que afecta prop de 800 milions de persones al món. Tot i això, a casa nostra no existeix la fam entesa en paràmetres internacionals, però hi ha problemàtiques greus al voltant de la pervivència del sector primari, l'accés als aliments de tota la població i la integració d'una alimentació sana, equilibrada i de qualitat. La promoció d'aliments de qualitat i de proximitat enforteix els productors locals i la qualitat de vida de les persones.

El sector esportiu pot:

- Oferir alimentació de qualitat dins les instal·lacions esportives (espais de restauració, màquines de vending, etc.).
- Integrar espais exteriors infrautilitzats com a horts socials.
- Promoure hàbits alimentaris adequats vinculats a la pràctica esportiva.

ODS 3 Salut i benestar

Al món continua havent-hi una mortalitat elevada evitable. La qualitat de vida depèn de la salut personal i encara està estretament vinculada als recursos personals, i és un clar indicador de les greus desigualtats socials que perviuen al món.

Per millorar la salut poblacional, la primera eina és facilitar informació bàsica per a la prevenció de malalties i enfortir hàbits de vida saludable. D'aquesta manera, les persones s'apoderen i disposen de recursos i coneixements per tenir cura de la pròpia salut. La difusió d'hàbits saludables com l'activitat física moderada, una dieta equilibrada i saludable, i tenir accés a espais de qualitat (accés a la natura o espais verds o naturalitzats a la ciutat) reverteix en una millora de la salut comunitària, una descongestió dels serveis sanitaris i una millora de la qualitat de vida.

El sector esportiu pot:

- Adaptar activitats esportives per a tots els perfils socials.
- Promoure hàbits de cura personal i potenciació de l'activitat esportiva com un hàbit de salut.
- Promoure la prescripció mèdica d'activitat esportiva i donar-la a conèixer com una bona pràctica de salut.

ODS 4 Educació de qualitat

L'educació s'enfoca al desenvolupament personal i la capacitat per a la incorporació en el món laboral. En les darreres dues dècades s'han fet avenços globals significatius en aquest àmbit, sobretot en l'accés a l'educació de les dones i les nenes. La formació s'ha d'entendre com un procés constant que ha de transcendir els entorns institucionalitzats, com l'escola o l'institut, i ha d'esdevenir una part del nostre creixement al llarg de tota la vida.

El sector esportiu pot:

- Promoure la pràctica esportiva de forma transversal en el sector educatiu.
- Establir acords i convenis per enfortir la formació en el sector esportiu.
- Integrar bones pràctiques per fer que els equipaments esportius esdevinguin espais educatius (plafons informatius, activitats pedagògiques, etc.).

ODS 5 Igualtat de gènere

La meitat de la població mundial és femenina, però, sistemàticament, es vulnereu drets fonamentals de les dones. La protecció dels drets de les dones és bàsica per construir una societat equitativa i digna però, a més, no comptar amb la implicació de les dones representa una pèrdua d'oportunitats per a tothom.

Una societat justa i equitativa ha d'erradicar qualsevol forma de discriminació contra totes les dones, nenes i col·lectius que es veuen marginats per qüestions d'orientació sexual. Això demana la protecció dels drets del col·lectiu LGTBI i la fi de qualsevol tipus de violència que pateix (des d'agressions físiques fins a accions denigrants). L'educació de tota la població en la diversitat és una eina imprescindible per eliminar tot tipus de discriminació en el dia a dia sobre persones independentment del gènere i l'orientació sexual.

El sector esportiu pot:

- Promoure activitats esportives que trenquin els rols de gènere.
- Potenciar les activitats que majoritàriament practiquen les dones, facilitant espais i monitoratge o entrenadors.
- Promoure la pràctica esportiva entre les nenes i les noies de forma activa.

ODS 6 Aigua neta i sanejament

L'aigua és la base de la vida, sense aigua no hi ha vida, però també és imprescindible per al funcionament de les nostres ciutats. A Catalunya, vivim en un clima mediterrani on les precipitacions són irregulars i, en un context de canvi climàtic, seran més escasses.

Les actuacions per preservar la quantitat i la qualitat de l'aigua han d'orientar-se a disposar de tecnologia per fer un ús molt eficient d'aquest recurs, de manera que l'aigua faci el nombre màxim de circuits dins de les nostres instal·lacions (per exemple, l'aigua de pluja pot servir per a neteges de terres i posteriorment per regar). Cal una nova visió en l'ús de l'aigua i incorporar uns hàbits d'ús que permetin estalviar molts consums.

El sector esportiu pot:

- Integrar tecnologies que afavoreixin un ús molt eficient de l'aigua.
- Instal·lar sistemes de doble circuit per utilitzar aigües grises (aigües de dutxa o de pica) en neteges o per omplir cisternes.
- Promoure hàbits que facilitin un ús molt eficient de l'aigua entre les persones usuàries.

ODS 7 Energia assequible i no contaminant

El consum d'energia al món no para de créixer i va estretament vinculat al desenvolupament econòmic i la millora de la qualitat de vida. L'energia és imprescindible en la nostra societat, però ens abastim, en gran mesura, de dues fonts (el petroli i el gas) que es van exhaurint i provoquen emissions de gasos d'efecte hivernacle. Cal una profunda transformació que, en primer lloc, impliqui una reducció molt important del consum i, en segon lloc, implementi sistemes energètics basats en fonts renovables.

El sector esportiu pot:

- Incorporar sistemes de baix consum energètic en totes les renovacions d'equipaments.
- Instal·lar sistemes d'energies renovables.
- Afavorir l'ús eficient de l'energia (des de competicions per a l'estalvi fins a premis a les millors propostes).

ODS 8 Treball digne i creixement econòmic

L'activitat econòmica genera béns i serveis per al benestar de les persones i alhora és creadora d'ocupació. El model econòmic ha d'enfortir activitats productives que siguin respectuoses amb les persones amb la creació d'ocupació digna i emancipadora, i facilitin la creació d'un projecte personal de vida per a cada persona.

El sector esportiu és generador d'activitat econòmica i nous nínxols d'ocupació laboral, per la qual cosa cal aprofitar totes les oportunitats per facilitar només propostes en aquest camp.

El sector esportiu pot:

- Analitzar l'activitat econòmica induïda per les activitats esportives i cercar les millors pràctiques per difondre-les.
- Promoure la creació d'ocupació de qualitat en el sector esportiu.
- Facilitar l'establiment d'empreses vinculades al sector.

ODS 9 Indústria, innovació, infraestructures

Les infraestructures que ha desenvolupat la humanitat (des del nivell personal, com un mòbil, fins a grans infraestructures, com un aeroport) han canviat radicalment la qualitat de vida. Aquestes infraestructures poden afavorir la qualitat de vida en la mesura que siguin fiables, resilents, no malmetin els recursos naturals i s'orientin a construir espais inclusius i de qualitat. La digitalització ha transformat el món i el canvi en aquest sector és constant i trepidant, però hem de tenir en compte que no tothom té capacitat d'accedir-hi i això obre un nou espai d'exclusió.

El sector esportiu pot:

- Implementar tecnologies que millorin l'ús i l'eficiència de les infraestructures esportives.
- Oferir tecnologies obertes que facilitin l'accés a totes les persones.
- Dissenyar equipaments i activitats amb un baix impacte ambiental.

ODS 10 Reducció de les desigualtats

Arreu del món augmenten les diferències entre les persones més apoderades i les més vulnerables. Les desigualtats tenen moltes dimensions, i les expressions de racisme i xenofòbia només atien discriminacions i tot tipus de vulneració de drets humans.

L'enfortiment dels drets de totes les persones i la igualtat social demana, primer, que retirin les lleis i les pràctiques socials discriminatòries. Després cal establir mecanismes d'inclusió i protecció dels drets de les persones que s'han vist discriminades per raó d'edat, sexe, discapacitat, origen, creences o situació socioeconòmica. Per donar resposta a les desigualtats, hi ha d'haver polítiques socials i d'ocupació per facilitar l'autonomia personal, i totes les persones han de disposar d'uns ingressos mínims per viure una vida digna. També cal revisar les situacions que exclouen o deixen al marge persones o col·lectius a través de mecanismes econòmics, legals i socials. El sector esportiu és un gran dinamitzador i facilita la cohesió social, per això és un gran actiu a l'hora de trencar.

El sector esportiu pot:

- Desenvolupar una oferta tenint en compte els grups socials que poden quedar al marge (discapacitats, gent gran, infància, famílies amb pocs recursos, persones amb necessitats especials, etc.).
- Dissenyar els equipaments perquè facilitin la inclusió social.
- Fer una oferta de proximitat per a persones amb dificultats de desplaçament.

ODS 11 Ciutats i comunitats sostenibles

Més de la meitat de la població mundial viu en entorns urbans (a Europa supera el 70%) i la tendència a la urbanització s'accelera. Les ciutats milloren el progrés social i econòmic i creen més ocupació, però aquest creixement també té altres contrapartides no desitjades, com l'increment del consum de recursos naturals o la contaminació de l'aire, l'aigua i els sòls. En molts llocs, s'ha fet una urbanització informal, amb construccions precàries i molt vulnerables a desastres naturals, que no reuneix les condicions per a una vida digna.

Les ciutats han de desenvolupar un urbanisme pensat per al benestar de les persones, creant entorns de qualitat i segurs. Els entorns urbans han de garantir una vida digna amb l'accés a l'habitatge i als serveis bàsics, una mobilitat segura, accessible i sostenible (prioritzant els desplaçaments a peu o en bicicleta) i un model urbanístic inclusiu i ambientalment responsable. Per disposar d'entorns urbans de qualitat, s'ha de reduir la generació de residus (amb la prevenció i la recuperació dels recursos) i la contaminació de l'aire.

El sector esportiu pot:

- Integrar les activitats, els esdeveniments i els equipaments en les trames urbanes per dinamitzar-les i millorar la qualitat de vida.
- Facilitar la pràctica esportiva en l'entorn urbà proposant espais segurs i aprofitant els entorns naturalitzats.
- Incorporar el verd urbà en les instal·lacions esportives.

ODS 12. Consum i producció responsables

La humanitat consumeix grans quantitats de recursos que acaben convertits en residus. El model de consum global ens porta a extreure més matèries primeres per produir productes que cada cop duren menys i acaben convertits en contaminants que afecten la salut de les persones i malmeten els ecosistemes naturals.

L'ús eficient dels recursos naturals ha de permetre reduir la pèrdua d'aliments en bones condicions, que es malmeten per una mala gestió en els processos industrials i la recuperació de materials que són útils. Hem de construir un nou model de consum que proveeixi del que realment necessitem fent una gestió sostenible dels recursos naturals.

El sector esportiu pot:

- Dissenyar les activitats perquè no generin cap tipus de residus o, si és inevitable, que els residus es reciclin correctament.
- Pensar els equipaments perquè hi hagi una reducció dràstica de residus (fonts d'aigua en lloc d'ampolles de plàstic, aliments que es poden servir sense envasos de plàstic, etc.).
- Dissenyar els equipaments perquè es puguin reparar fàcilment i es puguin recuperar els materials (p. ex.: construccions de fusta).

ODS 13 Acció climàtica

El canvi climàtic afecta totes les persones arreu del món i ja hem de fer front a fenòmens nous (onades de calor més intenses com la de l'estiu de 2022, tempestes extremes com el Glòria, sequeres, etc.). Les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) continuen augmentant i els efectes del canvi climàtic amenacen tots els sistemes bàsics de la nostra societat (producció d'aliments, abastament d'aigua i energia, mobilitat, etc.). Si volem aturar el canvi climàtic, cal reduir dràsticament els GEH que el provoquen.

Així i tot, els efectes del canvi climàtic ja són una realitat. Alhora que frenem les emissions, ens hem de protegir i preparar davant dels fenòmens extrems, sobretot per l'amenaça sobre les persones més vulnerables i evitar que el canvi climàtic sigui una altra font de desigualtats.

El sector esportiu pot:

- Conèixer la seva contribució al canvi climàtic i conscienciar de l'impacte que genera.
- Promoure pràctiques de baixes emissions (esport a l'aire lliure, espais compartits, etc.).
- Adaptar i preparar les instal·lacions esportives com a refugis climàtics.

ODS 14 Vida submarina

Els mars i els oceans són essencials per a l'equilibri de la biosfera, ocupen tres quartes parts de la superfície del planeta, proveeixen d'oxigen i exerceixen una funció clau com a reguladors de l'estabilitat climàtica global. Aquests ecosistemes representen la reserva planetària d'aigua principal, són una font d'energia i proveeixen d'aliments i molts altres recursos bàsics per a les ciutats. Tot i això, els oceans pateixen una degradació global per les grans quantitats de contaminants de tot tipus que reben. Per això, cal una transformació dels productes de consum perquè els oceans no siguin un gran abocador global.

El sector esportiu pot:

- Implementar bones pràctiques perquè es facin servir materials de construcció que no siguin contaminants (coles, vernissos, etc.).
- Evitar l'ús de plàstics d'un sol ús en els esdeveniments esportius, que en gran mesura acaben als oceans.
- Promoure l'ús de productes de neteja biodegradables.

ODS 15 Vida terrestre

Els ecosistemes terrestres hostatgen totes les formes de vida i, alhora, proveeixen de matèries i serveis imprescindibles per a la nostra societat. N'extraïem aliments, medicaments i tot tipus de matèries que utilitzem en la construcció i el funcionament dels nostres entorns (ciutats, infraestructures, etc.). Però també filtren l'aire que respirem, faciliten aigua neta o sòls on produïm aliments, entre molts altres serveis. Cal promoure un ús sostenible dels recursos naturals i la preservació dels ecosistemes i els serveis de què proveeixen la humanitat i totes les altres espècies.

El sector esportiu pot:

- Incorporar sistemes que preservin la biodiversitat local (terrats i façanes verdes) i espais de protecció (espais per a insectes, per fer nius o, senzillament, amagatalls).
- Vincular els espais esportius al verd urbà i potenciar-lo.
- Promoure que l'activitat esportiva en espais naturals sigui curosa i no malmeti la qualitat de l'entorn.

ODS 16 Pau, justícia i institucions sòlides

L'acció de govern ha d'anar suportada per una gestió acurada del servei a la ciutadania i eliminar qualsevol tipus de discriminació sobre les persones o col·lectius socials. L'enfortiment de les institucions ha de comptar amb les eines per fer una acció de govern eficaç, transparent i responsable, que sigui representativa de tota la societat. Una governança que impliqui les persones i transformi els canals i els mecanismes de participació, de presa de decisions i seguiment de la implementació. La presa de decisions ha de ser inclusiva, amb la participació de tots els agents, i donar resposta a les necessitats ciutadanes.

El sector esportiu pot:

- Disposar de les eines perquè les organitzacions i la ciutadania puguin fer suggeriments, queixes, aportacions o demandes i que siguin ateses i respostes, és a dir, afavorir la governança.
- Organitzar processos participatius per enfocar i, si cal, replantejar les activitats i esdeveniments esportius o la construcció o reforma d'equipaments.
- Establir eines de transparència i retiment de comptes perquè els agents implicats o interessats puguin entendre amb claredat les propostes i accions que es porten a terme.

ODS 17 Aliança pels objectius

Per assolir l'Agenda 2030 i els 17 ODS cal anar més enllà de visions parcials o sectorials, per construir una proposta global i cooperativa. La mateixa Agenda 2030 recull que és una proposta indivisible i integral que s'ha de desenvolupar a través d'aliances entre els diferents actors: governs, el món econòmic i les entitats de la societat civil. La implementació dels ODS implica la col·laboració sobre valors compartits, amb objectius comuns i l'experiència i el coneixement de cada actor. D'aquests principis en sorgeix una nova manera de treballar a partir de la coordinació i la cooperació.

El sector esportiu pot:

- Treballar amb actors fora del sector esportiu però que hi tenen relació (serveis socials, manteniment, serveis generals, educació, etc.) per cercar millores en els serveis i complementarietats.
- Introduir el treball amb actors desvinculats del sector esportiu per identificar solucions fora del marc propi.

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Educació,
Esports i Joventut**
